

2. světová válka

Záminka:

-Němečtí důstojníci SD zinscenovali přepadení vysílače v Gliwice, byli převlečeni za polské vojáky (aby to bylo svedeno na Polsko)

31. 8. 1939 - napadení vysílače

1. 9. 1939 – Německo napadlo Polsko (ZAČÍNÁ 1. etapa 2SV)

1. etapa (1. 9. 1939 - červen 1941)

- válka měla být blesková (Blitzkrieg)
- 17. 9. 1939 – z východu napadá Polsko i SSSR -> rozdělení území: Německo západní část, SSSR východní část, střed Generální gouvernement (pod německou správou)
- 3. 9. 1939 – část německých vojáků otevřela západní frontu, vyčkávali na reakci Francie "válka v sedě - Sitzkrieg"
 - vyčkávali za tzv. Maginetovou linií
- duben 1940 – SSSR napadl Pobaltí - boj s Finskem → vítězství SSSR + připojeno
- červen 1940 – Německo napadlo další státy, získalo území Norska, Dánska
- květen 1940 – Němci porušili magintonovu linii, dostávají se ze severu do Francie až k Paříži -> obklíčení. Z jihu pomáhá Němcům Itálie.
 - předseda vlády Pétain podepsal s Hitlerem příměří → rozdělení Francie na sever (okupován Němci) a jih tzv. loutkový stát - v čele ministr Pétain- jeho hl. město Vichy (tento stát byl s Německem)
 - část Francouzů odešla do emigrace (v čele Charles de Gaulle)
- **léto 1940:** příprava na invazi do VB
 - Němci musí útočit letecky (hlavní německé síly „luftwaffe“)
 - Britské letectvo RAF (Royal Air Force)
- srpen 1940 – Němci bombardují Londýn, Britové vyhráli (první neúspěch Hitlera)

Itálie

- Mussolini závidí úspěchy Hitlerovi
- říjen 1940 – italská vojska vpadla do Řecka → řecká vojska se ale ubránila.
- 1940 – zaútočili v Severní Africe (té pomáhá VB) → opět neúspěch, Itálie se vzdává
- 1941 Hitler posílá Mussolinimu část své armády (v čele: Rommel) → potlačili Brity
 - Hitlerovo vojsko + Italské vojsko: Mussolini dobyl Řecko (+Chorvatsko a Srbsko)
- 1941 – Hitler na vrcholu
- USA pomáhá VB (finančně a materiálně)

2. etapa (22. červen 1941 - leden 1943)

22. 6. 1941 porušili Němci pakt o neútočení a napadli SSSR - překvapení pro Stalina, nebyl připraven (i když ho na to jeho tajné zdroje upozorňovali)

- plán útoku: "plán Barbarossa"
- Hitler útočí třemi směry: na Moskvu, Leningrad a Kyjev
- Němci mají leteckou převahu
- USA a VB pomáhá SSSR; Stalin mobilizuje armádu → zima, na kterou Němci nebyli připraveni → "generál zima", Němci museli ustoupit → 2. Hitlerův neúspěch

- vzniká protihitlerovská koalice (VB, USA, SSSR)

14. 8. 1941 - sepsali Atlantickou chartu, hl. představitelé Churchill (předseda vlády VB)+Roosevelt (prezident USA)+Stalin- smlouva o hospodářské pomoci. Postupně se přidává 50 států (včetně ČSR)

-1942 – Němci na vrcholu své moci: vlastní celou střední, východní a západní Evropu

- proti VB vedou ponorkovou válku → cíl: vyhladovění → povedlo se jim to jen částečně

Afrika: Německo+Italská vojska X Británie

- boje o Egypt a Suezský průplav
- 1942 bitva u el-Alamein, VB vyhrála (Německo a italská vojska zažila největší porážku)

Vstup USA do 2. SV

7. 12. 1941 – Japonci útočí na americkou základnu Pearl Harbor. USA vyhlašuje Japonsku a Německu válku.

- Japonci zezáčátku úspěšnější, květen 1942 první Japonské neúspěchy
- USA bombardovalo Tokio
- 6.1942 – bitva u Midway → Japonsko poraženo, od té doby prohrávali

3. etapa (konec r. 1942 - 6. 6.1944)

-Bitva u Stalingradu (léto 1942 - únor 43)

- Němci chtějí odříznout SSSR od ložisek nerostných surovin → Němci se dostávají do Stalingradu. Každá strana má rozkaz, že musí za každou cenu získat toto město.
- zpočátku převaha Němců → vnikli do Stalingradu → past (s tanky se nedostanou do ulic) → poté posílá Rudé armády z vnitřku, odřízli Němce od všeho → výhra SSSR
- při ústupu: bitva u Kurska (1943); největší tanková bitva SSSR (více tanků) X Německo → výhra SSSR → postupuje na západ, osvobozuje státy.

-Západní fronta

- léto 1943 – vylodění Spojenců na Sicílii, postupovali do Itálie → Mussolini svržen a nová vláda podepsala příměří se Spojenci
- připojení k protihitlerovské koalici
- Němci do Itálie ze severu → Mussoliniho osvobodili → vytvořil stát na severu Itálie „loutkový stát“: Republica de Salo (pod německým dohledem)

-Tichomoří

- Japonci stále prohrávají s USA
- bitva o ostrov Guadalcanal (základna) – srpen 1942 - únor 1943
→ definitivní porážka Japonska
- od ledna 1943 jednání v Teheránu (Írán)
→ schází se tam „velká trojka“ – ti, co podepsali Atlantickou chartu
→ cíle jednání: jak porazit Německo a jak ukončit 2SV

→dohodnuto, že se na západní frontě otevřou další bojiště (frontu), aby rozdělili Německé síly, a poté budou řešit Japonsko (SSSR pak vyhlásí válku)

4. etapa (6. 6. 1944 - počátek roku 1945)

6. 6. 1944 – operace Overlord (vylodění Spojenců v Normandii – severozápad Francie), velitelem D. Eisenhower

- cíl: osvobodit okupovaná území, dostat se do Berlína a porazit Hitlera
- jako první osvobozují Francii, pak území Belgie, Nizozemí, Lucembursko
- konec 1944: Ardeny: poslední pokus Německé armády o převrat → Němci poraženi
- 1944: pokus o atentát na Hitlera, neúspěšný

-Východní fronta

- vojska SSSR postupují na západ, osvobozují Rumunsko, Polsko, Maďarsko, Bulharsko, Norsko, Dánsko
- počátek roku 1945: Jaltská konference – schází se „velká trojka“ (o společném postupu proti Německu, jak bude vypadat Německo po válce – 4 okupační zóny, potrestání váleční zločinci)

-Republica de Salo: počátek roku 1945 popraven Mussolini, obsazeno Spojenci

- duben 1945: Rudá armáda se dostává do Berlína
- 30. dubna: Hitler spáchal sebevraždu (společně s Himmlerem, Goebbels + jejich rodiny)
- 2. 5. 1945: padl Berlín
- 7. 5. 1945: Němci kapitulovali, podepsali příměří v Remeši
- **8. 5. 1945: potvrzeno v Berlíně, vstupuje v platnost → KONEC 2SV v Evropě**

▪ Červenec-srpen 1945: Postupimská konference

- Stalin (SSSR), Churchill (VB), Truman (USA)
- jednání o tom, jak porazí Japonsko
- Berlín i Německo rozdělí na 4 okupační zóny
- přijat program čtyř D: program demokratizace, denacifikace (zákaz nacionalistických stran), demilitarizace (vojenství), dekartelizace (omezení hospodářských monopolů)
- východní hranice Německa stanovena na řece Odře a Nise
- odsun Němců z ČSR, Polska
- i Rakousko se rozdělí na 4 okupační zóny

5. etapa (1945)

-Tichomoří

- únor 1945: Spojenci dobyli Filipíny, poté chtějí zaútočit na Japonsko
Japonsko odmítá kapitulovat, Spojenci svrhli:
 2 atomové bomby: 6. 8. na Hirošimu a 9. 8. na Nagasaki
- 8. 8.: SSSR vyhláší Japonsku válku
- 14. 8.: kapitulace Japonska – podepsal Hirohito

2. 9. 1945 podepsán konečný mír → konec 2SV

Výsledky 2. světové války

- SSSR a USA – velmoci (soupeření, rivalita)
- nejrozvinutější USA (hlavně průmyslově)
- Duben 1945 vzniká OSN v San Francisku
 - má ochránit světový mír
 - podporuje spolupráci států
 - rovnost států OSN
- obrovské množství mrtvých, 6 miliónů židů
- rozpad koloniálního světa (zisk samostatnosti)
- Potrestání válečných zločinců – 45-46: „Norimberské procesy“
 - Hlavně: Dönitz, Neurath, Ribbentrop, Eichmann (Argentina)
- podepisovány mírové smlouvy

Holokaust (ŠOA)

- vychází z nacistické teorie o méněcenné židovské rase, a že je třeba genocida (vyvraždění) méněcenných národů – Slované, Romové...
 - původně „holokaust“ = „zápalná oběť“
 - židy chtěli deportovat na Madagaskar (začátek SV), k tomu ale r. 1940 potřebovali porazit VB → neúspěšné, plán Madagaskar neúspěšný
 - nové řešení: konference ve Wannsee (u Berlína): 1942 → jednání o konečném řešení židovské otázky: židé budou koncentrováni do koncentračních táborů ;; jak se jich zbavit: střílení – ne; dodávky: do nich nahnali židy a pouštěli jim do nich plyn; vznik vyhlazovacích táborů+plynové komory (cyklon B)
 - vyvraždili 6 milionů židů, obyvatelům to bylo jedno
 - byli i kolaboranti, kteří to podporovali; někdo pomáhal židům ...
 - vyhlazovací tábory: Osvětim (zabito více jak milion lidí), rozšířen → Osvětim-Birkenau; Treblinka, Majdanek (Polsko)
 - koncentrační tábory: Dachau, Ravensbrück (pro ženy), Bergen-Belsen (Německo), Mauthausen (Rakousko)
-
- v Evropě 67táborů, 26miliónů vězňů
 - hlavou: Heydrich, Himmler, Eichmann